

**Згори вниз
Говорити**

Таня Малярчук

Згори вниз Говорити

Повість, коротка проза

ЛЬВІВ
ВИДАВНИЦТВО СТАРОГО ЛЕВА
2025

УДК 821.161.2-3
М21

Таня Малярчук

М21 Згори вниз. Говорити [Текст] : повість, коротка проза / Таня Малярчук. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2025. — 360 с. — (Серія «Новітня класика»).

ISBN 978-966-448-348-0

Таня Малярчук — авторка історичної та психологічної прози. Її ранні твори критики одностайно зарахували до жанру магічного реалізму, адже вона легко очуднює дійсність, міняючи місцями наївність і досвідченість, банальність і глибину. Її герої, сповнені прихованих бажань і нищівного страху, не перестають шукати відповідей на екзистенційні питання людських взаємин.

Серія «Новітня класика» пропонує два знакові твори письменниці.

Героїня повісті «Згори вниз» вирушає в Карпати, щоб віднайти спокій і ліпше пізнати себе. Натомість в її життя входять химерні люди і моторошні таємниці, а межа між реальністю та ілюзією швидко стирається, спогад перетворюється на міф, а героїня втілюється в іншу істоту.

Збірка оповідань «Говорити» — іронічна колекція людських голосів, які гучно чи пошепки намагаються ділитися власним досвідом життя і смерті.

УДК 821.161.2-3

ISBN 978-966-448-113-4
(серія «Новітня класика»)

ISBN 978-966-448-348-0

© Таня Малярчук, текст, 2006, 2007
© Слава Шульц, художнє оформлення, 2025
© Видавництво Старого Лева, 2025

ЗГОРИ ВНИЗ.

Книга страхів

I

1

Учора вночі під вікном завивав вовк. Я лежала в ліжку, накрившись із головою пледом, боялася визирнути, але то був точно вовк. Він міг заглянути досередини або навіть розбити вікно і заскочити, він міг зробити будь-що вовче, і тому я дуже боялась.

Пішов аж під ранок.

Добре, що в мене немає овець, яких вовк легко передувив би.

Я думала, в Карпатах вовки не живуть. Є тільки бурі ведмеді, яких я ще не бачила.

Коли я зранку виходжу надвір, то найперше мию в розсі ноги.

Тут я встаю дуже рано. Це на мене зовсім не схоже.

Щодня роблю щось інше. Деколи сідаю під ганком на східцях і розглядаю гори. Вони просто переді мною, в рядок, однакові заввишки і різні на обличчя. Кожній горі я придумала ім'я та історію хвороби. Кожній визначила стат'я. Час від часу гори навіть розмовляють зі мною.

Деколи я в'яжу гачком мереживне біле покривало. Більш ніж половина вже є. Сідаю на подвір'ї в крісло-гойдалку, так, щоб усе мало якомога ідилічніший вигляд, повіває легкий вітерець, ноги вкриті пледом, і я, погойдуючись, поволі в'яжу петлю за петлею, час до часу зупиняюсь, дивлюсь на гори, згадую щось, навіть дрімаю, а потім далі. Мене не турбує, що покривало навряд чи коли-небудь знадобиться. Його можна використовувати не за призначенням, наприклад, як риболовецьку сіть.

Миюсь я раз на тиждень, не частіше. Тут, серед гір, брудне волосся якось перестаєш помічати.

Деколи мені стає страшно, що завтра не буде що робити, але я порахувала всі можливі заняття, і їх має вистачити на кілька років по заняттю на день. У крайньому разі можна буде митися частіше.

Тут я навчилась нудитися радісно. Нудьга — це також одне із занять. Коли їй віддаватися чесно і повністю, то можна дуже приємно збути дуже багато зайвих днів.

Часу в мене і справді багато.

Тут я перестала його боятися, щоб змогти боятися вовків. Я подумала: а що, як вовк прийде посеред білого дня? Чи кине́ться він на мене відразу, чи спочатку погарчить? Чи відрізняється його гарчання від собачого? А може, я зможу його

приручити і він стане моїм собакою? Спатиме разом зі мною на ліжку. Хай там як, мене ніхто від вовка не захистить, лише я сама. Ніхто не прийде мені на допомогу, ну й добре.

Дивно, що я така молода і така мудра.

У мене нема годинника й електрики. Коли вечоріє, я відразу лягаю спати.

Дуже рідко запальною свічку.

Тут я також не боюся злодіїв, грабіжників і гвалтівників.

Тут я сама собі готую їсти, сама собі співаю, сама собі пан.

Якби вовки таки загризли мене, то я би померла — і все.

Я стала тут по-справжньому спокійна. І дуже ввічлива, тільки шкода, що нема перед ким цю ввічливість ані показати, ані перевірити.

2

Кілька разів на тиждень я ходжу за шість кілометрів до вуйни Миці та її доньки Варки. Вуйні Миці шістдесят сім років. Варка молодша за маму на тридцять років — їй тридцять сім, і вона зовсім сліпа. За хатою вуйни Миці закінчується село Дземброня.

У вуйни Миці є дві корови, і я беру в неї молоко, сметану і сир.

Варка теребить кукурудзу — для цього їй очі не потрібні. Вуйна Миця дає мені продукти, а я їй — гроші.

— Як ти там сама сі пораш? — питає вуйна Миця.

— Вчора вночі під вікном вив вовк. Як думаєте, тут водяться вовки?

